

OPVOEDINGSBRON

VOOR OUDERS EN ANDERE OPVOEDERS IN DE KERK

IN VERLANGEN

hopen op Zijn komst

LEVEN MET
VERWACHTING

BIJBELSE
HOOP

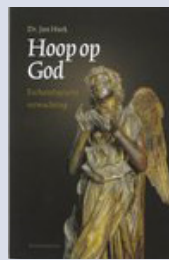
JANUARI
2023

NUMMER 9

BOEKEN EN TIJDSCHRIFTEN

>> VOOR EEN DEEL TE BESTELLEN VIA WWW.HGJB.KAMEEL.NL <<

€24,99 **HOOP OP GOD**
Dr. Jan Hoek

Hoopvol verwachten

In dit boek gaat de theoloog Jan Hoek op zoek naar de sporen van hoop in de Bijbel. Thema's die aan de orde komen zijn: de Bijbel als leerboek van de hoop; de verbondenheid van de christelijke gemeente met het volk Israël in de verwachting van het koninkrijk Gods; de hemel en de hel; het duizendjarig vrederijk, de jongste dag en het eeuwige leven. In deze onderwerpen gaat de auteur op zoek naar antwoorden op de centrale vragen uit de eschatologie, de leer van de komende dingen. Alles wat de Bijbel zegt over onze toekomst spreekt van hoop, maar wat betekent deze hoop voor ons nu? Dat is de centrale vraag in dit boek.

€14,99 **MENSENZOON TUSSEN DE KANDELAREN**
A.W.J. Theunisse

Bijbelstudies uit het gehele boek Openbaring

In deze bijbelstudies neemt ds. A.W.J. Theunisse je mee in een samenhangende lezing van de gehele Openbaring. Vanuit de context van de eerste hoorders in Klein-Azië worden lijnen van dit profetische geschrift naar onze tijd getrokken, tot aan de verwachting van het nieuwe Jeruzalem. Zo worden lezers geoefend zelf dit bijzondere boek te lezen en toe te passen. De dertien bijbelstudies zijn voorzien van gespreksvragen en liedsuggesties en daarmee goed bruikbaar voor kringen in de gemeente.

€12,99 **ONVOORSTELBAAR**
Ds. B. Reitsma

Bijbelstudies over de gelijkenissen van Jezus

De gelijkenissen van Jezus zijn uit het leven gegrepen, maar wel het leven in Zijn tijd. Wanneer je iets van de context gaat ontdekken, komen ook deze verhalen opnieuw tot leven. Wat Jezus te bieden heeft, is onvoorstelbaar. De gelijkenissen spreken van adembenemende liefde. Dat vraagt om een respons. Toch zijn er velen die de liefde van Jezus naast zich neerleggen. Ook dat is onvoorstelbaar. Wie de liefde van Jezus echt heeft geproefd kan toch eigenlijk niet anders dan Hem volgen. Dit boek biedt een ontdekkingstocht naar de diepte van Gods genade en een uitnodiging om de kracht daarvan te gaan ervaren. Het boek is voorzien van gespreksvragen, die het nog beter geschikt maken voor lezing op een bijbelkring.

€34,95 **LESMETHODE**
Hervormde Zondagsscholen

Lessen voor de bovenbouw

Bij elke lesbrief hoort een vertelschets. De lesbrief en de vertelschets kunnen zowel samen als afzonderlijk gebruikt worden. Beide onderdelen zijn afzonderlijk geschikt voor een hele zondagsschoolles. De lesstof kan twee keer in een jaar behandeld worden. Elementen uit de vertelling kunnen gebruikt worden als toelichting bij de lesbrief en andersom – delen uit de lesbrief als ideeën voor de verwerking. Nog niet bekend met het materiaal? Deze mooie methode kost slechts € 34,95 per jaar en wordt jaarlijks geactualiseerd.

€10,50 **KINDER(CLUB)BLAD CLIK**
Voor kinderen van 6-12 jaar

Eigentijds kinderblad

Clik is een kinder(club)blad: voor op de club én thuis! Je vindt in Clik clubpagina's met een bijbelstudie en doe-opdrachten. Deze kun je samen op de club gebruiken, maar ook thuis in je eigen stille tijd maken. Het blad is hierdoor ook heel geschikt om thuis te gebruiken in de geloofsoepvoeding. Daarnaast vind je pagina's om lekker thuis te lezen: met leuke interviews, interessante weetjes, verhalen van Noortje, knutselideeën, puzzels en het stripverhaaltje Klikkie. Kortom: een tof en verantwoord kinderblad voor zowel thuis als op de club! Kijk op www.hgjb.nl/kinderblad-clik voor meer informatie en het aanvragen van een (proef)abonnement. Je betaalt € 10,50 per jaar voor 5x een Clik.

€14,99 **HET LAM REGEERT**
M.C. Mulder

Bijbelstudies over Openbaring

In 27 korte bijbelstudies bespreekt de auteur Openbaring 4-22 in zijn geheel en komen zowel hoofdlijnen als details aan de orde. De inleiding biedt bovendien een totaaloverzicht van de opbouw van Openbaring en een bespreking van de verschillende manieren waarop dit bijbelboek werd uitgelegd in de loop van de geschiedenis. Aan ieder hoofdstuk zijn gespreksvragen toegevoegd. Een leerzaam boek, waarin de auteur laat zien dat het boek Openbaring een geweldige troost en bemoediging bevat voor de kerk van vandaag: het Lam regeert...

Een toekomst vol van hoop

In de nacht van strijd en zorgen kijken wij naar U omhoog, biddend om een nieuwe morgen, om een toekomst vol van hoop. Ook al zijn er duizend vragen, al begrijpen wij U niet, U blijft ons met liefde dragen, U die alles overziet.

U geeft een toekomst vol van hoop; dat heeft U aan ons beloofd. Niemand anders, U alleen, leidt ons door dit leven heen.

U heeft ons geluk voor ogen. Jezus heeft het ons gebracht. Mens, als wij, voor ons gebroken in de allerzwartste nacht. U bent God, de Allerhoogste, God van onbegrensde macht. Wij geloven en wij hopen op het einde van de nacht.

Met dit prachtige, hoopvolle lied van Sela willen we deze Opvoedingsbron beginnen. God blijft ons met liefde dragen en leidt ons door dit leven heen. Wij hopen dat deze Opvoedingsbron mag bijdragen aan hoopvolle en verwachtingsvolle gesprekken.

Machteld Lubbers

Kinderwerker en medewerker geloofsopvoeding bij de HGJB

COLOFON

Opvoedingsbron is een uitgave van de Werkgroep Educatief Beraad (WEB), een samenwerkingsverband van Vrouw tot Vrouw (Hervormde Vrouwenbond), de Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond, de Hervormde Mannenbond en de Bond van Hervormde Zondagsscholen.

Opvoedingsbron verschijnt ieder jaar als gratis download via de websites van genoemde bonden.

Redactie

Elsbeth ten Brinke-de Rijke, ds. N.A. Donselaar, Wijnanda Hogendoorn-Teeuw, Machteld Lubbers-van Mourik, ds. J.M. Molenaar.

Bijbelstudie 'Leven met verwachting'

Dr. A.J. van den Herik

Artikel 'Hoe geef je de Bijbelse hoop door in je gezin?'

Leantine Dekker

Gezinsmomenten 'In verlangen'

Wijnanda Hogendoorn-Teeuw

Foto's

Bart Speijer (www.speijermedia.nl)

Vormgeving

Marloes Leenman, PIT bureau

Gedrukte exemplaren

Opvoedingsbron is een gratis te downloaden digitale uitgave. Een gedrukt exemplaar is voor 1 euro per stuk te bestellen via de webshop op www.vrouwtotvrouw.nl

Drukwerk

Drukkerij AMV B.V., Lunteren

Contact

www.vrouwtotvrouw.nl
www.hgjb.nl
www.hervormdemannenbond.nl
www.hervormdezondagsscholen.nl

Hervormde Mannenbond

Houvast voor jongeren
en hun gemeenten

BOND VAN HERVORMDE
ZONDAGSSCHOLEN
op gereformeerde grondslag

INHOUD

- 4 Leven met verwachting
- 7 Hoe geef je de Bijbelse hoop door in je gezin?
- 10 In verlangen: zes bijbelmomenten over het uitzien naar Zijn komst
- 14 Opvoeden in deze tijd: Praktijkvoorbeelden

- * Bijbelstudie
- * Toerusting
- * Toepassing
- * Praktijk

LEVEN MET VERWACHTING

We leven in spannende tijden. De oorlog in de Oekraïne zorgt internationaal voor een crisissituatie. Als gevolg daarvan is er een energiecrisis en een inkomenscrisis. Er is ook sprake van een vluchtelingencrisis en een stikstofcrisis. Op nog dieper niveau zien we een morele crisis: de genderdiscussie schuurt aan het Bijbelse spreken over man en vrouw. Het denken over huwelijk en seksualiteit is sterk gewijzigd. Juist nú blijkt uit diverse enquêtes dat jongeren en gezinnen somber en angstig zijn over de toekomst. Waar vinden we houvast? Wat biedt ons richting en zekerheid? Wat is ons kompas? Het boek Openbaring wil ons hierin helpen.

Crisisliteratuur

In het boek Openbaring neemt het thema 'crisis' een belangrijke plaats in. De wereld komt in de crisis vanwege de oordelen van God. Deze oordelen worden in Openbaring beschreven in drie series van zeven. Er zijn zeven zegels die opengaan (hoofdstuk 6-8), zeven bazuinen die klinken (hoofdstuk 8-9) en zeven engelen die hun schalen vol ellende uitgieten over deze wereld (hoofdstuk 16). Ze zijn bedoeld als waarschuwingen: kom tot inkeer, keer terug naar je Schepper en Verlosser. Elke crisis is een voorbode van de grote crisis, het laatste oordeel van God, waarin de Heere Jezus deze wereld oordeelt.

Bemoedigend boek

Openbaring is een ernstig boek, maar het is vooral ook een bemoedigend boek. Te midden van alle crises worden onze ogen naar boven gericht. Christus regeert. Hij werkt in alles wat er gebeurt aan op de voltooiing van Zijn plan en Rijk. Wie bij Hem schuilt, is veilig in het laatste oordeel en zal ook delen in Zijn nieuwe toekomst, die in Openbaring 21-22 beschreven wordt. Het wekt de gelovigen op om trouw te blijven, ook als dat hen veel kost. In de beschreven visioenen wordt een typering gegeven van het kwaad en de werkwijze van de boze. We worden opgeroepen op onze hoede te zijn en ons niet te laten meeslepen door

zijn listen. Telkens lezen we: 'Wie oren heeft, laat hij horen wat de Geest tegen de gemeenten zegt...'

Goddelijke autoriteit

We richten ons in deze bijbelstudie vooral op het openingshoofdstuk. Het eerste wat ons opvalt, is dat Openbaring zich presenteert als gezaghebbende boodschap van God. Het is dus geen verzinsel van mensen. Onderstreep dát bij jongeren die twijfelen over Gods boodschap. Vers 1-3 beschrijft dat God Zelf de openbaring aan Jezus gegeven heeft. Het is Zijn plan voor de toekomst, dat beslist en spoedig uitgevoerd zal worden. Van dit plan is Christus het middelpunt en de uitvoerder. Hij geeft dit plan door aan Zijn dienaren. Een engel vertelt de boodschap aan Johannes en deze zal alles wat hij ziet en hoort doorgeven (vers 11 en 19). Het boek dat zo ontstaat (ons boek Openbaring) zal later worden voorgelezen aan anderen. Wie deze woorden hoort en gehoorzaamt, wordt zalig gesproken.

Gegroet in naam van de drie-enige

De woorden van vers 4b-5a klinken ons bekend in de oren. Ze vormen in veel kerkdiensten de 'groet' die bij aanvang van de eredienst wordt uitgesproken. Openbaring begint dus niet met oordeel, maar met Gods zegen: genade en vrede. De Vader is de bron van alle genade. Hij is de eeuwige. Hij is er, was er en zal er zijn. We horen hierin de oudtestamentische naam 'HEERE': Ik ben erbij! Die genade komt tot ons in de kracht van de Heilige Geest en is verdiend door de Heere Jezus. Met prachtige namen en titels wordt Hij beschreven: Jezus (Redder), Christus (Gezalfde, Messias), de getrouwe Getuige, de eerste die definitief terugkwam uit de dood, de Vorst (Overste) van alle koningen van de aarde. Meer dan 36 keer wordt Jezus in Openbaring 'het Lam van God' genoemd. Zijn offerdood is van doorslaggevend belang. Hij maakt Zijn volgelingen tot koningen en priesters (zie ook Ex. 19:6 en 1 Petr. 2:9).

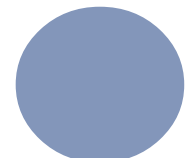

Alfa en omega

Het begin van het boek Openbaring maakt meteen duidelijk wie God voor Zijn kinderen wil zijn. Een bemoediging voor onze jongeren en kinderen! Vers 7 benadrukt dat Jezus terugkomt op de wolken en dat iedereen Hem dan zal zien. In vers 8 klinkt de uitspraak: 'Ik ben de Alfa en de Omega, het Begin en het Einde, Die is en Die was en Die komt, de Almachtige.' Waarschijnlijk zegt de Vader dit. In vers 11 spreekt Jezus bijna dezelfde woorden. Aan het eind van Openbaring lezen we nogmaals de benaming 'Alfa en Omega'. De Alfa is de eerste letter van het Griekse alfabet; de Omega de laatste. Hij is de Eerste en de Laatste (zie ook Jes. 41:4 en 44:6). God heeft alles in Zijn hand en maakt Zijn werk af.

Johannes ziet Jezus

Johannes vertelt dat hij zich bevindt op het eiland Patmos (in de Egeïsche Zee, voor de kust van Klein-Azië, het huidige Turkije). Hij is op last van keizer Domitianus vanuit zijn gemeente (waarschijnlijk Efeze) hiernaartoe verbannen. Op zondag, de (opstandings)dag van de Heere Jezus, krijgt hij een visioen. Hij hoort achter zich een heel hard, indringend geluid, net zoals van een bazuin. Het is Jezus' stem die met kracht Zichzelf aankondigt als 'de Alfa en de Omega' en Johannes de opdracht geeft om wat hij hoort en ziet op te schrijven, en aan de zeven gemeenten in Asia te sturen. Als Johannes omkijkt, ziet hij gouden kandelaars. De kandelaar staat symbool voor de tempel en nu ook voor de gemeente. Jezus wandelt door Zijn gemeenten. Hij is hun Verlosser en Koning. Wat een bemoediging om te weten dat Jezus ook nu nog met ons 'meewandelt'. Hij is erbij in alle beproevingen en zorgen.

Indrukwekkend

De beschrijving van Jezus doet ons de adem inhouden. Hij lijkt op de mensenzoon uit Daniël 7:13-14 en de verschijning uit Daniël 10:5-11. De Heere Jezus openbaart Zich in al Zijn majesteit. Hij is gekleed als een priester met een lang wit kleed. Om Zijn middel heeft hij een gouden gordel als teken van koninklijke macht. Zijn hoofd en hoofdhaar zijn net zo wit als sneeuw of witte wol. Zijn ogen zijn als een vuurvlam. Zijn voeten zijn als gloeiend koper en Zijn stem lijkt op het geluid van een waterval. Hij heeft zeven sterren in Zijn rechterhand. Dat blijken volgens vers 16 de engelen (voorgangers) van de gemeente te zijn. Dit benadrukt dat Hij de Koning van Zijn gemeente is. Uit Zijn mond komt een scherp zwaard en Zijn gezicht schijnt als de felle middagzon. Alles is even indrukwekkend. Hij staat alles Koning boven alles wat er in deze wereld gebeurt. Hij heeft alles in Zijn hand en wil ook als Koning aanwezig zijn in ons leven.

Macht over leven en dood

Als Johannes dit ziet, is hij zo onder de indruk dat hij als dood aan Jezus' voeten valt. Wie zal voor zoveel majesteit rechtop kunnen blijven staan? Jezus legt echter bemoedigend en reddend Zijn rechterhand op

Johannes (vers 17-18). Nog een keer horen we de woorden 'Eerste' en 'Laatste'. Net als in vers 5 wordt gewezen op Jezus' lijdensweg. Hij is gestorven, maar ook weer opgestaan. Hij zal nooit meer sterven. Hij heeft de macht over hemel en hel, leven en dood. Juist wanneer er somberheid is bij onze jongeren over de toekomst, kan Openbaring ons opbeuren en opscherpen. Dit gedeelte laat ons horen: wie bij Jezus hoort, is veilig. Hij is de Levende en niets is tegen Hem bestand. Tegelijk zijn deze woorden ernstig. Je kunt je niet ongestraft tegen Hem blijven verzetten. Hij heeft de sleutel van de dood: om te verlossen én om te veroordelen.

Ouverture

Openbaring 1 is een ouverture. Zoals in een ouverture de belangrijkste thema's van een symfonie aan de orde komen, zo is dat ook in Openbaring 1 het geval. We hebben de thema's genoemd: het gezag van Gods openbaring, de drie-enige God, Zijn verlossingswerk, Jezus' macht en heerlijkheid, de geschiedenis die in Zijn handen rust en Zijn koninkrijk dat komt. Door de verdrukkingen heen worden we geleid tot Zijn nieuwe stad: het hemelse Jeruzalem dat op aarde neerdaalt. Van Gods gemeente geldt: 'Door een nacht, hoe zwart, hoe dicht, leidt hij haar naar 't eeuwig licht.'

GESPREKSVRAGEN

1. Herken je de somberheid over de toekomst bij jezelf. Zo ja, hoe komt dat? Zo nee, ken je het bij anderen? Wat kan het boek Openbaring daarin betekenen?
2. Vers 1-3 beschrijft Openbaring als een eigen woord van God, dat ons via betrouwbare getuigen bereikt. Waarom is het gezag van Openbaring zo belangrijk? Welke bedreigingen zijn er voor het gezag van de Bijbel vandaag onder onze jongeren? Hoe gaan we daar in onze gezinnen mee om?
3. Lees nog eens vers 4b-6 en onderstreep welke naam van God en welk aspect van Zijn werk hierin persoonlijk aanspreekt. Praat daar met elkaar over door.
4. Jezus wordt in vers 9-16 als majesteitelijke, goddelijke koning getekend. Ga eens na hoe Hij eruitziet en wat dat betekent? Als je Hem zo ziet, verlang je dan nog meer naar Zijn komst? Waarom wel/niet? Deel dat eens met elkaar.
5. Openbaring benadrukt de betekenis van volharding. Spreek met elkaar door over de hulpmiddelen die God geeft om te volharden. Kijk naar de plaatjes hieronder. Welk hulpmiddel spreekt je het meest aan? Waar heb je persoonlijk moeite mee? Hoe kunnen we elkaar daarin helpen?

HOE GEEF JE DE BIJBELSE HOOP DOOR IN JE GEZIN?

Hij zat wat stilletjes aan tafel, Bram van 8 jaar. Hij was eigenlijk de hele middag al wat teruggetrokken. Na het lezen uit de Bijbel en het gebed, liep er een stille traan over zijn wang. Na wat aarzeling kwam het eruit. Op school hadden ze met elkaar doorgepraat over de oorlog in Oekraïne, maar ook over zoveel andere plekken in de wereld waar het oorlog was. Een van de klasgenoten had verteld over problemen thuis en ineens was hij bang geworden. Hoe moest het nu toch allemaal goed komen? Net als Bram leven onze kinderen in onzekere tijden. Wat doet dit met onze kinderen? Hoe kun je als gezin verlangend uitzien naar de toekomst en Christus wederkomst? Hoe kun je het Bijbelse perspectief van hoop doorgeven aan je kinderen?

Leven vanuit de hoop

Kinderen nemen het leven vaak zoals het komt en leven vanuit het rotsvaste vertrouwen dat God alles goed zal maken. Een vertrouwen waar we als volwassenen nog wel iets van kunnen leren. Een belofte waar ze geen moment aan twijfelen, maar waar ze tegelijk nog niet de diepte en reikwijdte van kunnen bevatten.

Hoe ouder de kinderen worden hoe meer ze ontdekken hoe de wereld in elkaar steekt en hoe bewuster ze zich worden van alle gebrokenheid op aarde. Door verdrietige gebeurtenissen in het gezin of hun omgeving, maar ook door de beelden en geluiden die ze vanuit de media horen, ontdekken kinderen steeds meer dat de wereld niet altijd mooi is. Het kan heftige gevoelens oproepen van

angst, onrust, onzekerheid, boosheid, verdriet en paniek. We kunnen dit niet weghouden bij onze kinderen. Soms heb je als ouder de neiging om je kind zoveel mogelijk weg te houden bij tegenslag of moeilijke thema's. Maar sinds de verkeerde keuze van Adam en Eva in het paradijs zijn zonde, moeite en pijn onderdeel van het leven. Tegenslag hoort bij het leven. Hoe graag we ook anders zouden willen. We zullen er een weg in moeten vinden. Ook onze kinderen zullen dat moeten leren. Het leven hier op aarde is niet het leven zoals God dat uiteindelijk bedoeld heeft. Daarom blijven we zo verlangend uitkijken naar de nieuwe hemel en aarde. Zo ontdekken ook kinderen steeds meer hoe de wereld in elkaar zit. Soms vinden ze het lastig om er woorden aan te geven,

maar ook zij zijn op zoek naar hoop. Hoop op een gezellig thuis, een wereld zonder oorlog of ziekte of een wereld waarin iedereen in vrijheid kan leven.

Vragen

Wanneer kinderen steeds meer ontdekken hoe de wereld in elkaar zit, gaan ze ook steeds meer vragen stellen. Waarom gebeuren deze dingen? Kan God er niet voor zorgen dat het ophoudt? Het is belangrijk om samen met je kinderen in gesprek te gaan en antwoorden te zoeken in Gods Woord. Zeker, de Bijbel geeft geen afgeronde antwoorden op alle vragen die je bij de gebeurtenissen in deze tijd kunt hebben. Maar je vindt er wel een richtinggevende duiding in. De gebeurtenissen die om ons heen gebeuren worden ook wel geduid als tekenen van de eindtijd. Zo spreekt de Heere Jezus er ook over in Mattheüs 24. Ze be-teken-en (ze herinneren je eraan) dat er een einde aan de tijd komt. Op dat moment komt Hij terug om te oordelen. Het lijkt soms alsof we er (vaak onbewust) van uitgaan dat de tijd altijd maar doorgaat. We zien de geschiedenis als een eeuwigdurende aaneenschakeling van minuten, uren en dagen. De tijd gaat altijd maar door, totdat... Jezus terugkomt. Juist in deze tijd waarin we leven in een schijnbaar maakbare wereld, is het belangrijk om kinderen mee te geven dat de tijd niet maakbaar is, maar dat we in Gods tijd leven. Dat maakt ons ervan bewust dat we in alles afhankelijk zijn van Hem en van Zijn genade.

Eind der tijden?

De tijd van crisis waarin we op dit moment leven, kan geduid worden als de eindtijd. Soms wordt er gezegd: 'Honderd jaar geleden zeiden ze óók al dat we in de eindtijd leefden.' Een begrijpelijke opmerking. Die laatste fase is al begonnen na Jezus' komst op aarde en duurt nog steeds voort. Dat is dus inderdaad al een lange tijd. Maar dat mag niet leiden tot de conclusie dat de tekenen er niet zoveel meer toe doen omdat ze er altijd al zijn geweest. Dat laatste klopt, maar dat verandert niets aan de voortdurende noodzaak om waakzaam te zijn – nu al tweeduizend jaar lang. Daar komt nog bij dat juist in deze tijd de boodschap van de tekenen extra actueel lijkt te zijn, omdat er sprake is van een verdichting van de tekenen: de intensiteit en de frequentie ervan nemen toe. Dat geeft aan ons bestaan

een grote ernst. We leven niet (alleen) om iets door te geven aan ons nageslacht. We leven (vooral) om God te ontmoeten. De tekenen van de eindtijd herinneren ons eraan dat het dáár naartoe gaat, naar de definitieve komst van Gods Koninkrijk. Dat is niet iets om bang voor te zijn, maar door de dood en opstanding van Christus, juist iets om naar uit te kijken.

Woorden vinden

Het kan best lastig zijn om dit goed onder woorden te brengen tegenover je kinderen. Het gaat over abstracte begrippen en over een werkelijkheid die ons verstand te boven lijkt te gaan. Zoek daarom naar vormen en woorden die bij je kind passen. Het is opvallend dat Jezus Zelf ook gelijkenissen gebruikt om de mensen uit te leggen hoe ze zich op de komst van Gods Koninkrijk moeten voorbereiden. Denk maar aan de gelijkenis over de tien meisjes die zich voorbereiden op een bruiloft (Matt. 25:1-13). Niet alle meisjes waren goed voorbereid en dat had grote gevolgen. Ze kwamen te laat en waren niet meer welkom op het feest. Op de komst van Gods Koninkrijk en Zijn Zoon Jezus moet je je dus voorbereiden. Heel concreet door te blijven bijbellezen, bidden, naar de kerkdienst en naar de club te gaan. Niet stil blijven zitten, maar actief bezig zijn met je geloof. Het mooie is dat je dat niet alleen hoeft te doen, daar kun je elkaar bij helpen.

Zoek samen met je kinderen naar mensen in de Bijbel die ook moesten omgaan met grote uitdagingen en toch op

God bleven vertrouwen. Wat valt op aan deze persoon? Op welke manier geeft hij zijn relatie met God vorm? Het is hierbij belangrijk dat je algemene ervaringen van personen in de Bijbel niet generaliseert. 'Zoals God in het leven van David deed, wil Hij ook in jouw leven doen.' Dit kan bij je kind de vraag oproepen waarom hij niet dezelfde ervaring krijgt of hij voelt zich tekortschieten omdat hij niet zo dapper is als David. De identificatie met Bijbelse figuren kan ons waarschuwen, troosten of inspireren. Maar betekent niet dat wij hetzelfde mee zullen maken. Vooral kinderen zullen snel die koppeling maken.

Deel vooral met je kind hoe jij zelf ervaren hebt hoe God bij je is op moeilijke momenten en op welke manier je dat

hebt gemerkt. Leg het uit en maak het geloofwaardig. Of om het met de woorden van Petrus te zeggen: 'Wees altijd bereid tot verantwoording aan ieder die u rekenschap vraagt van de hoop die in u is, met zachtmoedigheid en ontzag' (1 Petr. 3:15). Dit kan met woorden, maar ook door liederen te luisteren of te zingen. Of maak de belofte van Gods hoopvolle toekomst zichtbaar in huis door een bijbeltekst op te hangen en die met elkaar uit het hoofd te leren.

Niet het laatste woord...

Kinderen zijn een voorbeeld als het gaat om vol vertrouwen uitzien naar de nieuwe hemel en de nieuwe aarde. Zo zei een tienjarig meisje: 'Ik hoop dat de Heere Jezus vandaag

terugkomt, dan kan ik eindelijk oma weer zien.' Dit perspectief maakt lijden, tegenslag en onzekere tijden dragelijk. De dood en het lijden hebben niet het laatste woord. God heeft het laatste woord. In Romeinen staat dat de schepping reikhalzend uitkijkt naar dat moment. Dat moment waarop het leven zoals God het bedoeld heeft, zal aanbreken. Soms ervaar je dit verlangen en deze hoop juist door de meest moeilijke momenten van het leven heen. Deel daarom je verdriet of zorgen met je kinderen. Vaak zien of merken ze het toch wel aan je. Je hoeft hen niet te belasten met het complete verhaal. Maar juist door het delen (van een stukje) van het verdriet of je zorgen, kun je samen op zoek naar woorden van troost en hoop. Regelmatig zullen je kinderen jou als ouder tot voorbeeld zijn.

Teksten vol hoop

- Maak je kind(eren) vertrouwd met Gods beloften die ons juist in onzekere tijden hoop kunnen geven.
- Zoek met je kinderen naar hoopvolle teksten uit de Bijbel.
- Laat hen dit op een creatieve manier verwerken en geef dit een mooie plek in huis.
- Leer samen deze tekst(en) uit het hoofd, bijvoorbeeld door het elke avond bij het eten even te oefenen. Op deze manier dragen jullie deze tekst(en) bewuster met je mee.

Tips

- Wees jezelf ervan bewust dat kinderen veel opvangen uit hun omgeving. Naast beelden uit de media, merken kinderen ook op hoe jullie als ouders over de crisissen van deze tijd praten. Praat daarom ook mét hen.
- Praat met je kinderen over de gebeurtenissen in de wereld, zodat je de angst voor kunt zijn. Sommige kinderen hebben een levendige fantasie. Daarom is het belangrijk om als ouder uit te leggen wat er gebeurt.
- Stem af op de vraag wat je kind nodig heeft. Dit kan afhangen van de leeftijd, maar ook van de gevoeligheid van je kind. Vraag goed door waar zijn vraag of angst precies zit en geef dáár zo goed mogelijk antwoord op.
- Leer je kind om te bidden voor de wereld en de onzekere tijden waarin we leven. Maak dit concreet door met (oudere) kinderen samen gebedspunten uit een krant of nieuwsapp te halen en daarvoor te bidden.

In gesprek met tieners

Volhouden tot het einde, dat is de opdracht die Jezus geeft! Wat betekent deze opdracht voor onze houding in deze tijd?

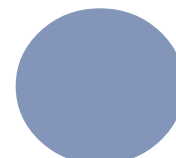
Lees met elkaar bijv. een gedeelte uit Mattheus 24 of de gelijkenis uit Mattheus 25:1-13.

Praat met elkaar door over de vraag wat dit gedeelte te zeggen heeft over de tijd waarin we nu leven.

Mogelijke gespreksvragen:

- Jezus' boodschap over alles wat nog gaat gebeuren – wat doet dat met jouw leven?
- Op welke manier raakt het je? In hoeverre verandert je leven erdoor? Word je er bijvoorbeeld serieuzer door of juist niet?
- Welk woord past het beste bij jouw reactie? Serieus – bezorgd – actief – hoopvol – ik ga meer genieten – ik ga meer evangeliseren – ik probeer trouw te blijven – ik wil volhouden.
- Op welke manier kun je je voorbereiden op Jezus' wederkomst? Hoe kun je binnen het gezin hierin elkaar helpen?

Sluit het gesprek af door met elkaar te danken voor Gods genade en trouw door alles heen, bid ook om samen vol te houden en je voor te bereiden op Jezus' wederkomst.

IN VERLANGEN

>> Zes bijbelmomenten over het uitzien naar Zijn komst <<

Deze week heb je voor de verwerking nodig:
 Vijf lege wc-rolletjes of een rechthoekig schildersdoek
 Kleurpotloden/stiften
 Lijm

De download op de site www.hgjb.nl/download-opvoedingsbron (of scan de QR-code)

De vragen en opdrachten bij de gezinsmomenten zijn handreikingen om tot een gesprek te komen in je gezin:

- Ga naar eigen inzicht met de suggesties om.
- Bespreek zo veel vragen als de kinderen aan kunnen.
- Spreek vaste momenten af waarop je elkaar rondom de Bijbel ontmoet.
- Geef spontane uitingen de ruimte. De Geest werkt bij iedereen op een andere manier.
- Leer van elkaar. Spreek open naar elkaar over de manier waarop God in jullie leven werkt. Tot eer van Hem!

DAG 1

Bruiloft

VRAAG

Ben je weleens naar een bruiloft geweest of heb je er iets over gehoord? Vertel wat je daar allemaal van weet.

LEZEN

Mattheüs 25:1 en Openbaring 1:7

Deze tien meisjes willen de bruidegom opwachten en met hem meelopen naar het huis van de bruid. Dat is de gewoonte. Als de bruidegom dan bij zijn bruid is, gaan de meisjes alvast naar de bruiloftszaal.

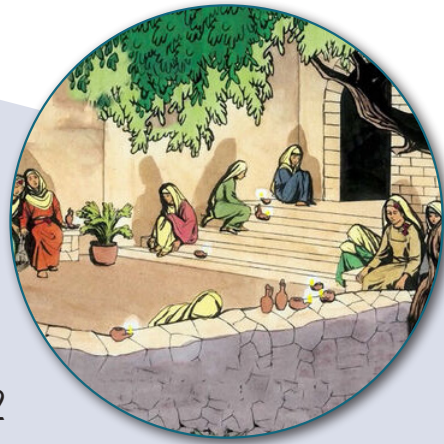
Vragen

- Waar wordt het Koninkrijk van God mee vergeleken? Wat betekent dat beeld voor jou?
- Wie is de bruid en wie is de bruidegom?
- Wanneer gaat het feest beginnen?
- Wie mogen er allemaal op het feest komen?
- Hoe komt de Bruidegom straks naar de aarde? (Openb. 1)

DOEN

- Maak op een A6 een uitnodigingskaart voor de bruiloft. Je kunt daarvoor ook de ruimte op de download gebruiken. Wie mogen er komen? Wanneer is de bruiloft? Wat wordt er van je verwacht?
- Versier de kaart mooi en plak hem op het eerste wc-rolletje. Zet het rolletje in de vensterbank.
- Of: plak hem op de linker bovenhoek van het schildersdoek. Houd het schildersdoek liggend.

DAG 2

Vorbereiding

VRAAG

Op welke manier bereid jij je voor op een bruiloft? Denk aan kleding, cadeautjes, ...

LEZEN

Mattheüs 25:2-5

De olie is het symbool – het beeld – voor de dingen die je voor God kunt doen om daarmee je licht te laten schijnen voor de mensen (Mat. 5:16). Door wat je doet kun je getuigen van Gods liefde.

Vragen

- Vertel wat je weet van de meisjes die de Bruidegom tegemoet gaan.
- Wat zie je voor je ogen gebeuren in het gedeelte van vandaag?
- Wat doe jij om te laten merken dat je bij Jezus hoort – hoe laat jij je licht schijnen?
- Hoe laat jij de Bruidegom merken dat je naar Hem en de bruiloft uitziet?

DOEN

- Kleur de kleurplaat van het slapende meisje op de download. Vertel wat je daarop ziet. Plak de kleurplaat op een tweede wc-rolletje en zet het in de vensterbank. Of: teken met potlood op het schildersdoek een stukje van de weg waarop de meisjes lopen. Begin aan de linkerkant en laat de weg naar rechts afbuigen. Plak de kleurplaat op een plek langs de weg.

DAG 3

Olie

VRAAG

Wat regel jij allemaal van tevoren om ervoor te zorgen dat je bij een bruiloft aanwezig kan zijn?

LEZEN

Mattheüs 25:6-9 en Openbaring 22:12

Als de wijze meisjes hun olie zouden delen, zouden alle tien de lampen misschien uitgaan. En dat terwijl de Bruidegom er (bijna) is. De wijze meisjes hebben respect (eerbied) voor het bruidspaar.

Vragen

- Wanneer komt de Bruidegom? (Openb. 22)
- Wat doen de meisjes zodra ze de Bruidegom zien?
- Op welke manier merk jij verschil tussen de mensen die van Jezus houden en die niet in Hem geloven?
- Hoe laat jij zien dat je op Jezus wacht?
- Op welk van de meisjes lijkt jij?

DOEN

- Kleur de volgende plaat van de download van de meisjes die de zaal binnen gaan. Plak die op een wc-rolletje of op een ander stukje van de weg op je schildersdoek.

DAG 4

Feest

VRAAG

Hoe kun jij ervoor zorgen dat een bruiloftsdag voor het bruidspaar een heel bijzondere dag wordt?

LEZEN

Mattheüs 25:10 en Openbaring 5:11-14

Op de dag dat Jezus terugkomt, zal er een feest plaatsvinden waarvan de Heere Jezus als de Bruidegom het middelpunt zal zijn. Iedereen die Hem verwacht en klaarstaat, mag mee naar binnen.

Vragen

- Wat gaan de meisjes doen die geen olie meer hebben?
- Hoe zal het zijn om binnen bij de bruidegom te zijn, denk je?
- Wat gebeurt er binnen bij het bruiloftsfeest? (Openb. 5)
- Vertel wat jij denkt als je aan Jezus' wederkomst denkt. Hoe kijk je daarnaar uit?

DOEN

- Kies een mooi aanbiddingslied, bijvoorbeeld Psalm 98:4. Schrijf dat over en plak het op een wc-rolletje of op een mooi plekje op je schildersdoek.

DAG 5

Iedereen?

VRAAG

Wat vind jij altijd het leukst aan een bruiloft? Het bruidspaar zelf, het moment van foto's maken, het eten, de receptie, ... Waarom?

LEZEN

Mattheüs 25:11-12 en Openbaring 22:15, 21:8b, 20:10

Met de honden die in het bijbelgedeelte genoemd worden, worden geen huisdieren bedoeld. Het gaat hier om mensen die niets waard zijn.

VRAGEN

- Wat zie je gebeuren in de verzen 11 en 12?
- Dit moment is heel beslissend: of je mag naar binnen, of je blijft voor altijd buiten. Wie moeten er buiten blijven?
- Hoe is het voor de meisjes om buiten te moeten blijven?
- De meisjes hebben de bruidegom en zijn familie beledigd. Wat betekent het om God te beledigen?
- Waardoor zou God beledigd kunnen worden? Wat moet je doen als je God beledigd hebt?

DOEN

- Kleur de kleurplaat van de meisjes die op de deur bonken. Plak hem op een wc-rolletje of op de rechterhelft van je schildersdoek.

DAG 6

Hemelse bruiloft

VRAAG

Hoe bereid jij je voor op de hemelse bruiloft die begint wanneer Jezus terugkomt?

LEZEN

Mattheüs 25:13 en Lukas 21:34-36

Het woord waakzaam betekent dat je op wacht staat als een wachter. Op een stadsmuur staat een wachter op de uitkijk en mag niets missen van alles wat er gebeurt. Hij mag niet slapen!

VRAGEN

- Waarmee kan jouw hart vol raken (vers 34)?
- Hoe kun jij een wachter zijn die op de uitkijk staat voor de Bruidegom?
- Maak met elkaar afspraken: hoe kunnen jullie elkaar wakker houden?

DOEN

- Teken de olielamp op de download na. Versier hem mooi. Maak er een mooie bladwijzer van voor in je bijbel. Of: maak je schildersdoek af. Teken langs de weg bomen, het huis waar de bruiloft gehouden wordt. Boven de weg een mooie lucht en zorg ervoor dat je olielamp een mooie, duidelijke plek krijgt op het schilderij.

OPVOEDEN IN DEZE TIJD: PRAKTIJKVOORBEELDEN

We hebben twee gezinnen uit het land bereid gevonden om iets te delen over de manier waarop zij hopen op Zijn komst.

Familie Maliepaard

Jeroen en Netty met hun kinderen Mats (10), Ziva (8) en Madée (5)

In de wereld om ons heen gebeurt er heel veel. De éne crisis is nog niet voorbij, of de andere dient zich alweer aan. Hoe gaan jullie hierover met jullie kinderen het gesprek aan?

Onze kinderen zijn jong en gelukkig vrij onbevangen. Ze vangen veel op, op school, via het nieuws en in gesprekken. We hebben met de tijd geleerd dat wanneer er vragen zijn, deze vanzelf komen en dat dat het moment is om er een gesprek over te hebben. Openheid en eerlijkheid daarin vinden we belangrijk.

Er klinkt in het nieuws nogal eens een angstige ondertoon. Vinden jullie het moeilijk om door alle crises heen als gelovige opvoeders een hoopvolle boodschap aan jullie gezin mee en door te geven?

Nee, dat vinden wij niet moeilijk. We hebben met de afgelopen coronacrisis wel geleerd om ondanks alle beperking toch heel mooie tijden met elkaar te hebben. Het doorgeven van hoop zit juist in de kleine dingen zoals klaarstaan voor de mensen om je heen. Even luisteren, aandacht geven, helpen daar waar hulp nodig is. We zien hoop meer als een manier van leven.

Het thema van deze Opvoedingsbron is 'in verlangen, met als ondertitel: hopen op Zijn komst'. Hoe betrekken jullie de Bijbelse hoop in de (persoonlijke) gesprekken (met elkaar)?

Bij deze vraag moesten we aan deze bijbeltekst denken: 2 Korinthe 4:18 – Wij houden onze ogen immers niet gericht op de dingen die men ziet, maar op de dingen die men niet ziet; want de dingen die men ziet, zijn tijdelijk, maar de dingen die men niet ziet, zijn eeuwig. Hopen is een opdracht voor ons, zonder hoop valt alles weg. Hopen op iets wat je niet ziet geeft volharding.

De Openbaring van Jezus Christus schetst in indringende beelden iets van de eindtijd. Geeft dit bijbelboek jullie houvast om verlangend uit te zien naar de (toe)komst van Jezus Christus?

Het is niet zozeer dat het bijbelboek Openbaringen ons houvast geeft om verlangend uit te zien naar de komst van Jezus Christus. Het is het zeker weten dat je geruststelt. Hoe moeilijk het ook is om daarin te leven en dan ook nog aan je kinderen mee te geven. Je kan daarin jaloers zijn op het kinderlijke geloof, waarbij er gewoon geen twijfel is. Een mooi voorbeeld is de vragen die gesteld werden rondom het overlijden van onze oma. Oma mocht weten dat ze een kind van God was en bij Hem in de hemel mocht zijn. Het feit dat oma bij God in de hemel is, is voor hen genoeg.

Jezus riep op tot waakzaamheid: 'Wees dan waakzaam, want u weet de dag en ook het uur niet waarop de Zoon des mensen komen zal.' Hoe houden jullie als gezin deze waakzaamheid vast?

Elke dag proberen zo te leven. In het oog houden hoe we met elkaar omgaan, bijbellezen, bidden en naar elkaar omzien. Als we de hoop moeten en mogen vasthouden, valt de waakzaamheid meer in het niet. We moeten waakzaam leven, maar mogen hoopvol uitzien naar Zijn komst.

Familie Don

Marije en Daniël met hun kinderen Lucas (16), Louise (15), Sophie (14), David (12), Josephine (5), Suze (11 maanden).

In de wereld om ons heen gebeurt er heel veel. De éne crisis is nog niet voorbij, of de andere dient zich alweer aan. Hoe gaan jullie hierover met jullie kinderen het gesprek aan?

De kinderen kijken zeker niet dagelijks het journaal, maar krijgen uiteraard wel het nieuws mee. Deze onderwerpen komen meestal ter sprake tijdens gezinsmomenten, zoals aan tafel tijdens het eten en 's avonds op de bank. We benoemen het in het gebed na het eten, waarna er vaak een gesprek op gang komt.

In het gezin zit er verschil in leeftijd, waardoor de gesprekken verschillend zijn. Bij een vijfjarige vertellen we het in jip-en-janneketaal en wijzen we ze erop dat de Heere God overal van afweet en Hij er ook bij is. Vaak zien we dan een 'logisch vertrouwen' en wordt er weer verder gespeeld. Bij de puberleeftijd komen er soms echt kritische vragen en andere gevoelens bij kijken, die we serieus nemen. We vinden het belangrijk om ook eerlijk te zijn over onze vragen en gevoelens, maar willen wel wijzen op de alwetendheid, liefde en betrouwbaarheid van God.

Daarnaast proberen we ook als gezin te kijken wat we kunnen doen, bijvoorbeeld: als er asielzoekers in de buurt komen wonen, wat kunnen we voor hen doen? Kunnen we ze bezoeken of uitnodigen bij ons thuis? Elke crisis is ook een kans om je als christen te laten zien in de samenleving.

Er klinkt in het nieuws nogal eens een angstige ondertoon. Vinden jullie het moeilijk om door alle crises heen als gelovige opvoeders een hoopvolle boodschap aan jullie gezin mee en door te geven?

We vinden het als ouders niet moeilijk om een hoopvolle boodschap door te geven. Dat klinkt misschien gek, maar dat komt omdat we weten en geloven dat God erbij is. Ook wij denken weleens: Wat als dit..., of wat als dat..., hoe moet dat nu? Maar dan is er dat anker van onze Vader in de hemel die écht hoop geeft. Dit is ook de rode draad in ons dagelijks leven, waarbij je persoonlijk ook weleens moeilijke tijden en tegenslagen hebt. Kinderen letten erop hoe je daarmee omgaat. We denken dat als ouders hierin een voorbeeld zijn, dit meer impact heeft en meer hoop geeft aan kinderen dan dat ze het alleen met woorden vertellen.

Het thema van deze Opvoedingsbron is 'in verlangen, met als ondertitel: hopen op Zijn komst'. Hoe betrekken jullie de Bijbelse hoop in de (persoonlijke) gesprekken (met elkaar)?

De gesprekken over dit onderwerp zijn vaak naar aanleiding van het gezamenlijk bijbellezen of een preek. Vaak is het merkbaar in deze gesprekken dat we hier allemaal zoekende in zijn. Dat komt omdat we als mens niet kunnen bedenken wat God heeft bedacht. Het verlangen naar een pijnloze wereld zonder verdriet en oneerlijkheid is er zeker. Maar om altijd in de zichtbare nabijheid van onze God te mogen leven is zo onvoorstelbaar dat er in de gesprekken hierover soms ook (mooie) stiltes vallen. Ook omdat we niet weten hoe het zal zijn. Toch denken we dat we hier als christenen

meer mee bezig zouden mogen zijn. Hierin kunnen we leren van de vervolgde kerk. We leggen de kinderen ook uit dat we er niet van op moeten kijken als we met vervolging te maken hebben. Dit kan ook heel 'onschuldig' zijn, bijvoorbeeld als je als puber wordt buitengesloten omdat je niet naar bepaalde feesten gaat. Dit is onderdeel van de keuze die je maakt om Jezus te volgen.

De Openbaring van Jezus Christus schetst in indringende beelden iets van de eindtijd. Geeft dit bijbelboek jullie houvast om verlangend uit te zien naar de (toe)komst van Jezus Christus? Er is in onze gemeente verschillende kerens gepreekt uit het boek Openbaring. Dit was zeer verhelderend. Mede omdat het bijbelboek werd uitgelegd als een soort groot plaatjesboek, waarin God het groter geheel duidelijk maakt aan ons als mensen. Aan de ene kant verlangen we ernaar om Jezus te ontmoeten, maar aan de andere kant kan het ons ook beangstigen wat er allemaal nog komen gaat. Het houvast hierin blijft dat God trouw is en de wereld heeft overwonnen! Zijn plan staat vast en de Heere spreekt dat Hij ons geluk voor ogen heeft, niet ons ongeluk. Hij zal ons een hoopvolle toekomst geven. In dat vertrouwen moeten we leven.

Jezus riep op tot waakzaamheid: 'Wees dan waakzaam, want u weet de dag en ook het uur niet waarop de Zoon des mensen komen zal.' Hoe houden jullie als gezin deze waakzaamheid vast? Het is bij ons geen wekelijks gesprek. We proberen wel bij de dag te leven. Soms is dat wel moeilijk met zes kinderen met allemaal ook een agenda. We zien het als een soort houding, want voor het hele gezin geldt dat elke dag zijn eigen zorgen heeft. We leven in het hier en nu, en we kunnen en hoeven niet alles ver vooruit te plannen. Zeker in coronatijd konden we opeens niet meer inschatten hoe de wereld en ons leven er over een jaar uit zou zien. Je kunt de kinderen wijzen op het voorbeeld van mensen die dagelijks naar de lucht kijken en zich hardop afvragen: 'Komt U vandaag, Jezus?' Waakzaam zijn is ook als christen in deze maatschappij Zijn beeld uitdragen. Als gezin proberen we dit concreet te maken. Zo hebben we een periode crisispleegzorg mogen doen en betrekken we het gezin in hulp geven aan asielzoekers. We proberen dit als levenshouding in onze opvoeding mee te geven.

THEMA-AVONDEN ter verdieping of aanvulling op Opvoedingsbron

Wil je een thema-avond over geloofsopvoeding organiseren in je gemeente? Nodig dan de Hervormde Zondagsscholenbond of de HGJB uit om deze avond te verzorgen.

KIND EN GELOOF

De Bond van Hervormde Zondagsscholen biedt diverse toerustingsonderwerpen aan voor ouders en leidinggevendenden die meer willen verdiepen rondom het thema 'kind en geloof'. De toerustingsmomenten worden interactief en praktisch vormgegeven. Thema's die onder andere aangevraagd kunnen worden: in gesprek met kinderen, de rol van de gemeente bij opvoeding, leiding geven als een gids, bidden en bijbellezen. Zie ook www.hervormdezondagsscholen.nl/toerusting. Neem contact op voor meer informatie via info@hervormdezondagsscholen.nl.

Ook is er een gratis digitale cursus 'Kind en Geloof' beschikbaar. Scan de QR-code en lees alles over de gratis digitale cursus. www.goedinvorm.nu/kindengeloof

GELOOFSOPVOEDING

Je kinderen grootbrengen is, positief gezegd, een uitdagend avontuur. Veel ouders hebben vragen over geloofsopvoeding. Zij hebben er behoefte aan om daarover in gesprek te gaan met andere gelovige ouders. En waar nodig ook toerusting te ontvangen. De HGJB biedt daarvoor diverse thema-avonden over geloofsopvoeding aan:

- Ontvangen en doorgeven
- Bijbellezen in het gezin
- Positief opvoeden
- Loslaten
- Help, een tiener in huis!
- Als kinderen andere wegen gaan
- Social media in het gezin

Het programma duurt meestal van 20.00 tot 22.00 uur en vindt plaats in de eigen gemeente. De thema-avonden zijn interactief. Er is een afwisselend programma van onderwijs, bijbelstudie en individuele of groepsopdrachten. Dat stimuleert de aanwezigen om vooral zelf actief met het onderwerp aan de slag te gaan.

De kosten bedragen voor HGJB-leden: €320 en voor niet-HGJB-leden: €539.

Scan de QR-code om alle informatie te bekijken op de site. www.hgjb.nl/thema-avond-geloofs-opvoeding

VOORLEVEN

Samen in gesprek over opvoeden en geloven.

De HGJB-serie Voorleven wil ouders met kinderen tussen 0 en 16 jaar praktische handvatten aanreiken om met elkaar in gesprek te gaan over opvoeden en geloven. Uniek is de focus op zowel de pedagogische als de bijbels-theologische kant van opvoeden. Voorleven bestaat uit vier boeken. Ouders kunnen op die manier met hun kind meegroeien. Met concrete opdrachten en prikkelende gespreksvragen wordt een open gesprek bevorderd waarin ouders kunnen leren van elkaar, bijvoorbeeld in kringverband. De eerste thema's uit Voorleven (0-3 jaar) zijn ook zeer goed te gebruiken voor doopcatechese. Ieder deel bevat acht hoofdstukken en bestrijkt de leeftijd van 0 tot 16 jaar. Elk hoofdstuk behandelt een thema en biedt een herkenbare casus, een bijbelstudie, verwerkingsvormen en verdiepende artikelen. Meer weten of bestellen? Of liever het materiaal eerst uitproberen? Vraag dan een kennismakingsprogramma aan.

Scan de QR-code voor meer informatie over de HGJB-serie Voorleven. www.hgjb.nl/Voorleven

THEMA-DAGEN ter verdieping of aanvulling op Opvoedingsbron

TOERUSTING VOOR VROUWEN

Vrouw tot vrouw wil aan de hand van de Bijbel vrouwen toerusten, zodat zij als christenvrouw hun plek kunnen innemen in gezin, kerk en samenleving.

We organiseren verschillende activiteiten waarin toerusting en ontmoeting centraal staan.

THEMADAGEN VOOR MANNEN

Ontmoetingen tussen mannen in de regio, rondom een thema dat door één of meerdere sprekers is ingevuld. Waar/wanneer: op geplande data + op aanvraag in de eigen regio: h.j.t.lubbers@hervormdwoudeberg.nl.

Scan de QR-code voor de geplande data en meer info over de themadagen. www.hervormdemannenbond.nl

VROUW-TOT-VROUWDAGEN

Van harte welkom bij één van de Vrouw-tot-vrouwdagen die in het voorjaar 2023 op de planning staan met als thema: Psalmen kleuren je dag! Een dag met een divers aanbod aan ontmoeting, bezinning en gezelligheid. Op drie mooie locaties in het land staan we klaar om jullie te begroeten. Zorg dat je erbij bent!

Scan de QR-code voor meer informatie en aanmelden. www.vrouwtotvrouw.nl